Euzko-mendigoxaliai

BIRAUA

I

Jaungoikua'k euzkotaŕoi emoniriko azkatasuna, gixonak ostu egin dauskube. Zoritxaŕez lapuŕketa onen eŕudun españaŕak bakaŕik eztira, españaŕak eta euzko-españazaliak baño.

Euzko-azkatasuna galdu ginduanetik, baŕiz, euzko-bixija moteldubaz, indaŕgetubaz, aŕotzaletubaz, etoŕi da. Geure ixakeran, izkeran da ekandubetan aŕotzalekari-axiak bere magalian aŕtu ta bere ixatez asetu dauz geure adimen-bijotzak. Azkatasun-zelai loratsuan alai saŕtzeko euzko-ixak ra soŕtu, euzkerea landu ta euzko-ekanduak, txarkerija ostikopetuta, erabiĺten alegindu biaŕ gara.

Euzkotaŕok ardauaren otseñak ba-gara, zelan euzko-azkatasuna loŕtu? ¡Ardauaren otseñak! Gixon ordijagandik zer itxaron daike?... Gauzonik ez... aragikerija, birana, eŕiṫia ta buŕukia ezkongeya ba-da eta ezkondua ba-da, oŕez ganera, gexo-azija ta sendijaren ondamendija.

Beraugaṫik giñutzen euzko-mendigoxaliai, geure azkenengo idazkijan: Neuŕiz edan, ez mozkortu.

II

Gaur diñotzuet: euzko-mendigoxale maṫiok, euzko-azkatasunaren itxaopena zarian, euzko-mendigoxaliok, aŕen, ez "biraorik" esan, ez "añenik" jaurti. Euzko-zelaiko lora usaintsu-bakanai, bijotzian eden biraotija ixuriṫen dautsan euzkotaŕak, euzko-bixija makaldu egiten dau. ¡Biraua! ¡Euzko-Alderdi-Jeltzalia'ren oñaŕi sendo ta sakona dan goiburuaren lenengo atala ezebeztu gura daben erale ankeŕa! ¡Erderarik ez dakijan baseŕitaŕaren espanetan, ze gauza itxusi ta lotsagaŕija dan!

Birau-azirik eztaukan ele dizdiratsuaren jaube ixan, norberaren burua euzko-abeŕtzale egin eta geure arerijuen izkeraz Goiko-Jauna, bere Deun edo ixakijen aurka añena jaurtzen daben euzkotaŕak, abeŕtzaletasun gitxi dauka adimen-bijotzetan; ez dau Sabin'aren jaŕaibidez euzko-azkatasunagaṫik bere zanetako odolik emongo. Geure Abeŕija'ren egizko zorijona idoroten dogun-ezkero, Jaungoiko barik ez dogu ezertxo be gura, Berau zorijon-iṫuŕi bakaŕa dalako.

Ardau laŕegija ta birau baltza geure abeŕiṫik jaurtzen ez ba-doguz, abeŕtzaliak geṫu-aŕen, ez dau azkatasun-eguzkijak euzko-bixirik, argitu, berotu ta sendotuko. Guraso ordi ta birautijen semiak euzko-erijotz-arantza edentsua bijotzian-da jayoko dira; guraso onen jaŕaibidia, euren semien bijotzetan lupo-ura ixuriṫen diñarduan suge edentsua da.

Euzko-mendigoxaliak abeŕi-azkatasuna lortzeko, bijotza oso-oso Euzkadi'ri emon biaŕ dautso eta maṫakeriz bijotza galtzen daukan mendigoxaliak, maṫekerijok legortzen alegiñak alegin biaŕ dauz. Bere bijotzeko maṫia ardau ta biraua daben mendigoxaliak, Euzkadi azkatzeko biaŕ dan adorerik ez dauka; euzko-abeŕtzaletasuna oñazia, nekia ta lana da, eta oñazia ta nekia ta lana adorez eramaten jakiteko, ardao ta birao-irakastolan barik, Kisto'k bere nekaldi gogoŕian edegi euskun irakastolan ekin biaŕ dautso.

III

Onez ganera, euzko-mendigoxale bijotzekua... zer jarizten dozu biraua jaurtiaz? Auŕian daukazun gixona ikaratu? Gixona ikaratzeko gauza gitxi da. Gixon egin burua? Okeŕ zabiltz. Atsegindu? Birauak ez dau atsegiñik emoten. Jaungoikua il? Ezereza zarian ezkero, bere auŕka ezin dozu ezer. Zeure gaŕaztasun-sua agertu? Ez dozu biraorik jaurti biaŕik.

Eta baŕiz añena jaurtiaz: (1) Jaungoikua iraindu egiṫen dozu; 2) jaŕaibide txaŕa emoten dozu; 3) zeure buruba eztauko indaŕik ez daukazula dagerzu; 4) geure arerijuen elia agotan artzen dozu.

¡Euzko-mendigoxalia! Biraotija ba-zara... geyago ez miñik ez bijotzik birao-atzez ez ezainduteko erabagija aŕtu egixu.

Lasteŕ jagiko da geure menditartetik laño aŕotzak estalduta dakaŕen euzko-azkatasun eguzki argija.

MAṪE.
E. A. B.

ERRIJETATIK

OTXANDIANO

GAINZARAIN: "EL POETA DE ALDEA".—Eŕi gustijetan ageŕtzen dira gixon jakiṫunak eta orainguan geure eŕi maṫe oni be, ageŕtu yakoz. Onetariko gixon yakiṫunak, beti ikusiko dozuz, euren jakiturijak ondo zabaldu edo eurak baño gitxijago dakijenen aldeŕdijetan. Jakiña, da, emen zeozer ageŕtzen dana, nagusi ixaten da; au da, bere buruba ageŕtu ezaŕen berak nai dabena egiṫen da.

Lengo baten "El Liberal,,'en idatzi eban "poeta" onek eta jakiña zer idatziko eban. Lenengoitik, geu "civilizetan" datozala, ta eurak etoŕi-aŕte eztogula ezer jakin eta onetariko gauza asko.

Ikusten dan lez, Otxandiano'n, eurak etoŕi-aŕte ezta ogi zuririk jan: Ezta auŕpegirik gaŕbitu-be. (Bateron - batek, esan eike beintzat, beti erabilten ebazan, olezko oskijak bota ebazala.)

Ni enua "poeta" onegaz saŕtzen, ez ezin dodalako, ba gura ba'neu, iñok uste daben baño sapi loi geyau atarako neuzkijoz; onentzako naikua da "Etxatxo".

Beti esan dogu... abeŕtzalien auŕka egiṫeko aldeŕdirik iñun auŕkitzen ba-da, eŕi onetako uzkuŕtzale asko, ara juango dirala.

Orain ziuŕago esan geinke. Gauzak aŕgiṫu egin biaŕ doguz. Danok dakigu, aspaldijan eŕi onetan dabiĺan astŕapaladia. ¿Nok ete dauka eŕua? Auxe ikusi biaŕ-da argiro. Emen arerijo asko daukaguz, baña onenak eztira eŕiṫaŕak. Etxian daukaguz satoŕaren antzera lana egiṫen dabienak.

Entzun dodanez, auŕerago autatu dodan izpaŕingi aretan etoŕi diran idazkijak, "Arol" geure eŕiṫaŕ onek gaŕbitu dauz. Eztiñot nik, a idatzi dabenak onen "premiña" ixan dabela, baña belaŕija ikusi yako. Eta orain, entzun "Arol" gixaxua! Zuri, eŕi onetako lagunaren auŕka egiṫeko lana emon eutsunian, zure biaŕ-ixena ezin zeinkela esatia zan, pozik juan biaŕekuan. Ez au egin da uŕtengo ezebalako, baña bai zeure gixontasunagaṫik. Emendik datoŕ eŕi onetako goŕotua. Bertakuak dagoz pozik abeŕtzaliai zeozer egin ezkero ta ezta mirari eŕbestekuakin era onetan jaŕtia. Beste aldetik, ba-dakixu zuk eta zure lagunak be bai, eŕbestekuak etoŕi dirala lanian eta lanian bakaŕik jaŕaṫu ba'lebe, gauŕ etzan jazoko lotzagaŕizko gauzarik Eŕi onetako semiak, ba-dira, Bilbao, Barakaldo eta Sestao aldian. Entzun ete dozu beŕtako ziñegotzi edo endore ixan biaŕ-dabiala-ta, buŕuka egin dabienik? Uste dot ezetz. Beraz ikusten da eŕikuak eztirala ain txaŕak, baketan itxiṫen ba-dautsoe ta bakia nai ba-dabe, auŕkiṫuko dabe. Baña beste aldera jo gura ba-dabe... oŕduban ikusiko da nor dan geyago. Era onetan ba-dua erija, txaŕto ixan-biaŕ da ta eguna etoŕiko da, erijotzaen bat ixango dana. Eta au ikusi-ta, nor egon geldi? Alan ba egun iṫunok etoŕi baño len, esan egijozu zeure lagunoi, bakian egon daṫezala; ba zuk eta enparabak be, ba-dakixube, saŕtadiak baño miñak irain andijaguak eragiten dauzala. Ta joten dauna baño baŕiketan dabiĺena eŕudunago da.

Gaur eŕbeztetaŕak iñor joten ezpadabe, ezta gogorik eztaukielako, ezpada makal zamaŕ ageŕtzen diralako. Iñun ezta ikusten emen lakorik. Esateko, atzo eŕira etoŕi diran batzubek, eŕijan nagusi ixan biaŕ dabiela-ta, eŕitaŕak be eurai laguntzen. Eztagoz begira eŕiko gudari zaŕak. Zertarako gura dabe baña nagusi ixan? Eŕija goralduteko? Aldunari obeto erantzuteko? Au be ezin leikie esan zegatik agintari ixateko ibiĺi diran iruk beintzat "cedula,,'rik be, eztabe aŕtu gura ixan.

Lotzagaŕija! Iru nagusi oŕek "cedula,,'rik be aŕtu gura ez! Onek dira eŕiko "administradoriak"? Ondo egongo gara zu lako eŕitaŕ eta oŕelako zuzendarijakin! Baña zer ardura dautso abeŕtzaliak agindu ezik? Gixaxua! Esan egijozu, ondo dakigula izkiĺuakin dabixana. Baña eŕiṫaŕ bat jausten ba-da... ezta ixango emen iñor geuri eutsiteko. Orduban amaṫuko dira danak.

"ESPAÑA" JAUNARI.—Edeŕto egin zenduban lengo egunian. Egun etzan notin bat zalatuteko esan eutzuenian ta zeuk ikusi bakua ixan, berak etoŕi gura ba-eban esatiagaz. Gauzak olantxe egiṫen dira; iñori jaramonik egin barik, egijagaz auŕera. Zein aldeŕdiṫakua dan begiratu barik, zigoŕa biaŕ dabenari, zigoŕa. Baña saŕiṫan ixiĺekuak dira txaŕenak...

Zorijonak ba neure aldez.

BEKOLETAKO.

ZEANURI

LUGIÑAK. — Igaziko igandian, eŕiṫaŕ gustijak, Udalak egiñiko deyari edeŕto erantzun eutsien. Aŕatsaldeko lauretan Udal-etxea bete-beterik auŕkitzen zan Etxezaŕaga'taŕ Bingen'en itzaldija entzuteko.

¿Itz "Zidoŕak" egin ezkero ez dok beteko ba? Gustiz-edeŕto egon zan izlari azkaŕ au lugin-lanak gure eŕiṫarari azaldu-ten.

¡Baŕiro be Udal-etxea beteko litzake "Zidoŕak" itz egin ezkero! Ata, ta beste 7.000 lauŕleko emon dabezala esan ezkero.

IZPAŔ BALTZA. — Altzuste auzuneko Olano andreari Bilbao'n daguaa Goiko-Jaunak diṫu dautso (G. B.) Il-ondoren obiratzeko, eŕi onetara ekaŕi eben.

Atzekaean blaguntzen dautzet bere sendi gustijari eta zuk ¡irakuŕle! otoi bat egixu bere gogoaren aldez.

NASKALDIJA.—Aprika'tik bere gudaritzea amaṫuta etoŕi da Urizar'go Ziaŕusta mutil gastea. Ondo-etoŕija.

Irakuŕi dozube zelan Aprikatik eŕiṫaŕ bat etoŕi dan, baña, tamalez, oŕen oŕdez bi joan yakuz tokijatara: Altzusteko Justa eta Ipiñaburu'ko Ander. Aguŕ eta ondo ibiĺi.

URTEUŔENA.—Ila onen 25'gaŕena da; ¡bai! Egun gustia negargaŕija euzko-abeŕtzale gustijantzat. Egun oŕetan Jaungoikubaren besoetan il zan, Sukaŕieta'n, gure irakasle Arana eta Goiri'taŕ Sabin. Egun oŕetan bertan galdu eban abeŕtzaletasunak bere zuzendarija! ¡España'ko agintari barabasakaṫik!

Oŕegaṫik, eta egun ori gustiz andikiro ospatu beaŕ dala ta, eŕi gusti-gustijetan gertakixun aundijak dabiz. Eŕi onetan zer ixango dan uŕengo idazkijan (J. L.) argiṫaduko da.

EGURALDIJA.—Martin Deuneko udetxoa be agertu jaku. Ainbeste euriren ostean ain eguraldi edeŕakaz, ikaratuta gagoz. Egunokaz lugiñak luŕeri erein dautsie (osoan ez gero). Axe-epela be edeŕa dabil orbel gustijak okelu batera erosteko.

AŔEGI'TAŔ BAT.

GATIKA

EUZKEL-IXENA.—Eŕi onetako abeŕtzale zintzua dan Bilbao'taŕ Keperin'en emaztiak seme edeŕ bat ixan dau. Josu euzkel-ixena jaŕi dautse. Zorijonak etxekuai ta beste abeŕtzale gustijak bere ikasi olantxe egiṫen. Madrid'en eztautsez euzkel-ixenak jaŕiko-ta.

EGURALDI TXAŔAK. — Udagoyen txaŕa daukogu aurten. Arto-indaba gitxi ixan da baña eurek batuteko be egun on asko eztoguz ixan.

URIJOLAK.—Igaro zan astian ikeragaŕizko urijolak euki genduzan geure ibaŕetan. Kalte galantak ixan doguz, beintzat. Abere jatekuak galdu yakuz orainguan eta negu gogoŕa ikusiko dogu.

LAUKINITZ'EN.—Igandian Laukinitz'ere juan giñan, ba, ango uritxuban dantzan egin eben geure ezpatadantzarijak. Geure mutiĺak eztira makalak olako gauzetan gero. Txalo asko entzun ebien eurek. Gora zubok!

Gustiz gomutagaŕija ixan zan "Lauaxeta" jaunak egin eban itzaldija. Amaikatxu bijotzetan saŕtu zan aren itza. Zorijonak Lauaxeta'ri.

BATZOKIJA.—Pozik gagoz emeko Euzko-Batzokiko lanak dirala-ta. Bazkidiak gorantza duaz, batez-bere gastiak. Emakumiak bere lasteŕ euren bazkuna atonduko dabe.

Datoŕen udabaŕijan jai jai edeŕak egingo doguz.

PELOTA-TOKIJAK.—Pelota-toki baŕija egiṫen dabiltz eŕijan. Zaŕak eta gastiak pozik dagoz. ba jokaldi edeŕak egingo dabez. Patxiko Mari ta Txomin eskubak beroteko asmoz dagoz. Kalefaziño onena orixe ixango yaku.

ABEŔI-ZALIA.

Uaŕa.—Aspaldijan ixilik egon naz. Ia gero idatzi saŕi-saŕi eŕiko baŕijak.—Lauaxeta.

MARURI

Euzkotaŕ bijotza daukogunentzat, egun gomutagaŕija uŕ dogu. Ila onen 25'km. geure Irakaslia ixan zan Sabin maṫia il zan. Ogeta bederatzi urte igaroko dira geure Sabin maṫia il zala. Argi abeŕija zein zan erakutsi euskun berak eta oñaze andijak jazan euzan.

Eta geure irakasle maṫiaren jaŕaliak gertanak, aren gogo-aldez jai andijak egiṫen doguz. Jatabe'taŕak bere aspaldijon olako jaitxu bat egin nairik ibiĺi gara ta lasteŕ dogu eguna. Gogoz meza edeŕ bat atera biaŕ dogu Sabin zanaren gogo-aldez ta il diran garaṫiko abeŕtzalien aldez.

Gero ezpatadantzari baŕijoi bere astrakada batzuk eragin biaŕ yakez. Pozik dagoz eurek be olako batzuk egiṫeko-ta.

Batzokiko edeŕto edo saloya edeŕa dan ezkero, itzalditxu batzuk bere atondu biaŕko dira. Nor eruango dozuben eztakit baña zebek dakixube nor eruan. Ia be abeŕtzaliok, pizkoŕtu ta lanari ekin zintzo-zintzo. Gastiak batez-bere,, zubek zarie geure abeŕijaren gudarijak-eta.

JATABETAŔA.

UBIDEA

EGURALDIJA.—Iru edo lau egun oso edeŕak ixan dira eta gure lugiñok eztira lo-egon layetak egin eta garijak ereṫeko. Beste iru edo lau onak ba lira amaṫuko litzakez ereitzok; baña eztakit egingo dalitzakez ereitzok; baña eztakit egingo dabeŕeke bezan, ba, ortzia goibel dago-ta baleṫeke ekatxa botatia. Bai aziĺaren ogeigaŕen ezkero bilduŕ ixateko da. Ozkarbi baño goibel egotia obeto da aldi-onetan, ateŕi egin ezkero, baña... au dana eskura emotia ixango litzake. Alan da-gusti be, esakun zaŕak balijo ba-dau, negu biguna egingo daben ustian naz; ba esakun zaŕak diño azila'ko yusturijak negu biguna esan gura dabela ta igazi dan 10'gaŕenian astrapala ikaragaŕijak atara ebazan. Aln ba, itxaron daigun.

JAUPA BAT.—Igazi dau astelenian, goxeko saspiretan, eŕiko ildakoen aldezko jaupa bat esan zan.

GASTETXUBAK.—Emeko gastetxubak be zuzi-sutuba legetxe gorantz doyaz.

PEŔETXIKUAK.—Ainbat egonda baña aurteguak amaṫu dira.

JUAN ETOŔI.—Barcelona'tik Mintegi'taŕ Sebasten.

Zala'tik Ibargutxi'taŕ Peli ta Olano'taŕ Peli.

Donostia'tik Urkiola'taŕ Miren.

Eibar'tik Ibargutxi'taŕ Julen.

Bilbao'tik Mintegi'taŕ Emeteri.

Sondika'ra Axuria'taŕ Josu.

Kaŕantza'ra Keturde, Mintegi'ren emaztia.

ARETXETA.

ZAMUDIO

MARTIN DEUNA.—Igaro dan barikuban ospatu genduban Martin deuna, eŕi onetako zaindarija danaren eguna.

Eguraldi oso txaŕa egin ebelako ezin egin ixan genduzan iragaŕiṫa euki genduzan euzko-jai asko.

Eleizkixun andija egin ziran egun oŕetan eta amaŕetan egin euskun txonitz edeŕ bat kaputxinu batek edeŕto atzaldurik Martin deuna'en bixitza. Egun oŕegaz amaṫu ziran eŕi onetako eŕomeŕi egunez auŕtengo uŕte baŕuban.

JEL-IZPAŔAK.—Diñuenetik lasteŕ eukiko dogu eŕi onetan bere Batzoki baŕi bat, ba, emengo abeŕtzalian laŕi gogoŕ eta ugarijak emongo dabe euren igali edeŕa.

Biaŕ-biaŕekua dogu onako toki bat, itzaldi batzubet bertan egin eta beste Jel-azi apuŕbat zabalduteko emengo gastian, ba oso otz auŕkiṫuten dira euretariko asko, ez abeŕija ganako maṫasunik eztaukelako, geure aldeŕdijaren egi asko ezagututen eztabelako baño.

Baṫa bere emen daukaguz emakume gustijak beste eŕirik geyenetakuen antzik eztaukela. Esan lei lotsa direala eŕi onetan Emakume Abeŕtzale Batza jaŕten edo ¿bilduŕ ete-dira?

Eta batez-bere, lengo egun baten neuri eŕi onetako abeŕtzale zintzo batek esan eustan legez, Euzko-Gastetxu-Batza. Oneik gastetxuok alkaŕtu, eta erakutsi euzko-bide zuzona, ba, bijaŕko egunean eurok zaindu biaŕko dabe EUZKADI geure abeŕi maṫia.

Lan egin, ba abeŕtzaliak askenengo malaraño eldu arteraño, ez gara nekatu biaŕ-ta.

BUŔUKA.—Martin deunaren egunean buŕuka gaŕatza egin zan emengo zaŕ eta gaste batzuben aŕtian. Mustuŕek bero-bero egin eutsoezan alkaŕeri. Zorijonez gauza andirik etzan jazo, baña onegaṫik emon eskeŕak beŕtan auŕkiṫu ziran gaste abeŕtzale batzubei, ba eurek jakin eben buŕuka ori bide zuzenera eruaten.

"Albokari" batzubek bere ikusi genduzan. Ezeuken albokarik baña... aŕduaren aŕdoz albuataratz jausi egiṫen ziran; eta onakuak dabiltzan tokijetan ¿zelan ibiĺi?

TXIMISTA BAT.

ISASONDO

ABEŔTZALE ASMOAK.—Arana Goiri'taŕ Sabin iltzala 29 uŕte dirala-ta bere omenez il onen 27'n jayaldi batzuek egiteko asmuak dirade uri onetan.

Goizian 8'n Jon Donearen txadonan jaupa, aŕtsaldian Euzko-Etxean, itzaldia, Tolosa'taŕ Iñaki, irakasle ospatsuaren ta Ganzarain'taŕ Miren, Andoain'daŕ andereño izlari apain ta ezagunaren gain, ondoren "Gizon Bikañak", antzeŕki polita antsestuaz.

NEKAZARIAK.—Neguko lanetan gogoŕ ari dirade, gaztañak bildu dituztenak ekin diyote, batzuek gari ereitiari ta bestiak iñaurkin biltziari, egualdi onetan lana gogoŕ egiñik txaŕa danean etxealdian lasai egoteko.

OŔI BELTZA.—Bere bizitzako 66 uŕte zituan garayan danon Jabea danak deitu diyo gure lagun ona-zan Caminaur'taŕ Nikola'ri (G. B.).

Atsekabian bere sendia-ri lagundu ondoren otoitz daigun bere gogo aldez.

EZKONTZAK.—Juan dan astian ezkondu dirade gure lagun maiteak diraden Garmendia'taŕ Andoni ta Gorostizu'taŕ Benita.

Datoŕen astian beŕiz lagun ona dan Sarasola'taŕ Joseba, Napaŕa'ko andereño batekin. Zorionak danori.

MURUMENDI.

MAÑARIA

IRAKASLIA'REN ALDEZ. — Ilonen 27'gn., emengo elexan ospatuko dan meza nagosija, Arana eta Goiri'taŕ Sabin gure Irakasle maṫiaren eta enparau ildako abeŕtzalien aldez ixango da.

Abeŕtzaliok, jaupa oŕetara eŕduteko biaŕkuna dogula, eztaigun aztu... Ta bertan, euzkotaŕ zintzo-zintzuak ziranen aldez gure Jaunari otoitzak bijotzez zuzendu. Goyan bego.

ELEZKIZUNA. — Igande aŕatsaldian, garbitokiko arimen-aldez elizkixun edeŕa egin zan; eta gure txaunburu jaunak, garbitokijatzaz, berbaldi edeŕ bat egin euskun.

JUAN-ETOŔIJAK.—Dima'ra juan zan, Berrzola'taŕ Pele neskatil abeŕtzalia.

—Mendaro'ra, Sarobe'taŕ Domeka Mirena mutiĺa.

—Aramayona'n egun batzuk igarota, lengo astian etxeratu ziran, Solaguren'daŕ Jon eta Bizkaŕa'taŕ Augustin "amerikanuak".

—Igandian egon zan emen, Egia'taŕ Eŕamon Bilbao'ko abeŕtzale zintzua, bere emazte ta umiakaz.

—Ereño'tik etoŕi zan Ortuoste'taŕ Miren Jasone neskatiĺa.

GEXUAK.—Gexorik aurkitzen dira Ortuoste'taŕ Kipiren gixona ta Jainaga'taŕ Birkide "Aŕija,,'ko andera zaŕa.

LUGIÑAK. — Aro onagaz gari-ereṫen diardue. Ta, egun ontako egun edeŕak ikusita, aurten Martin deuna portauko jakiela-ta, pozez dabiltz. Solo-biaŕak egin-arte ba, eguzkijak argi egingo al-datsoe.

"Aro onagaz erein
soluan garija,
gonburu betetako
aldijan sabaya".

GEṪUBAZ....—E. A.-B.'n, lengo astian be, bazkide baŕijak saŕtu ziran. Eta, Batza begiko onetan bazkidiak geṫutia, geuri atsegingaŕi yaku. Gauzia, auŕerantza doyala ikusten dogu ta...

Ia ba, aiztu maṫe-maṫeok, datoŕen udabaŕijan edo, euzko-jai polit bat egiṫen dogun. "Nekez baña seguru" zer edo zer ez ete dogu egingo ba...? Nik bayetz uste. Ŭŕengo esakuna guri ondo yatorku.

"Itxaropena'ren abotsak, durundirik gozoena".

MIREN ALABAK.—Igandian, Miren-alabak, geure Batza'ko ileroko Jaunartzia euki geban. Eta, Neskutza aintzalduteko gurariz danok pozez bertaratu gintzazan. ¡Aintza geure Ama mate-matiari!

EKANDUBARI JAŔAI.—Larunbatian "Artzubi,,'ko mutikuak, azkonaŕ andi bat makila-puntan dingiliz ebela etxerik-etxe ibili ziran. Eta jentiak, atsegiñez ikusita, eskupeko poliṫakaz saŕiṫu zitubezan.

Bai-ba, olako piztijak, artotzetan kalte galantak egiṫen dabeź ta. Aurten batez be... Emen, urtiaren baŕenetik goyenera amaikatxu pizti ikusten dogu; atxetan ugeri dagoz ta.

"MAṪE,,'RI.—Ija osatuta zagozala jakitian, asko be asko poztu nintzan. Ia ba, lasteŕ gustiz osatzen zarian, baŕiro idazten ekiṫeko be. Ta, izpaŕingiz bidaldu eustazun zorijon-aguŕagaṫik, "Mate" zintzo oŕi bijotzez eskeŕok. Aguŕ.

MAÑARIKO.

"EUZKO"

"Euzko" asteroko abeŕtzale onen 17'gaŕen zenbakija aŕtu dogu, ta betiko antzera bai bertan irakuŕgai ta argazki edeŕak ikusi be.

"Gastetxu" be baŕuban dakaŕ, ta bere maŕezki begikuai pozik begiratu dautsegue.

"Euzko,,'ren azkeneko ingoskira begiratu dogunian, "Peru-Maĺuki" baŕegaŕija ikusi dogu, ta bere baŕegaŕikerijai begiratubaz, beŕe egin biaŕan egin biaŕaz, istandak egin.

Igazi dan astian, Bilbao'ko txindi-etxe batian ixan zan, ta berak gura ixan eban "cambio" muetarik idoro ezebalako, laguntzat ixan eban atsotxu itxusijaz etxeratu biaŕa ixan eban.

Oinguan jatetxe batera juan da, ta mai aŕuaren auŕian jezaŕiṫa bazkaŕiṫako eŕbi-okelea eskatu dau.

Gosia baxen zolija ta bizkoŕa dan neskame-otseñak beriala eruango eutsala erantzun eutsan, eta bai arek lasteŕ eruan be...

Eta "PeruMaĺuki,,'k neskamiak mairatu eutsanari begijak zabal imiñi eutsazan, ta agiñak gogotsu ezaŕi.

Eŕbi-okeleari (?) gozo eretxi eutsan, ta naikua egin aŕte jan. Astu zaian jatiari itxi, ta luŕezko pipa-zuriṫik ketauten asi zan, eta jan-zoŕa ordaindu ta etxerako geŕtetan.

"A neskato, ¿zenbat don au?—iṫandu eutsan—, eta neska-zztriñak "¡miau!, ¡miau!"—erantzun.

Neskame - atseñaren erantzun baŕagaŕi onek katu-ato bat soŕtu eban, ta "Peru-Maluki" gixagaxuaganatuta miau utsezko abespatz baŕagaŕi bat soŕtu eben, eta euren abestute baŕagaŕijaz. "Peru-Maĺuki" negaŕez imiñi. ¡Peru-Maĺuki negaŕez!.. Eŕbitzat katuba jan-erazo eutsen, ba...

GOBIERNO CIVIL

Las dependencias del Gobierno civil y la vivienda del gobernador están convertidas en un aduar

UN ACCIDENTE

Ayer se informó en el Gobierno civil a los periodistas que el secretario titular, don Juan Donoso Cortés, que, como se sabe, se halla de vacación en uso del disfrute de su permiso ordinario, había sufrido un accidente automovilístico en las cercanías de Madrid.

El secretario del Gobierno civil de Bizkaya resultó con contusiones generalizadas y fuerte conmoción cerebral; dos señoritas que le acompañaban, sobrinas suyas, resultaron ilesas.

UNA MULTA

El señor Amilibia dijo a los informadores que, sin perjuicio de la tramitación judicial, había impuesto una multa de 250 pesetas al secretario del Ayuntamiento de Sondika, por malos tratos a un alguacil de Luxua, cuando éste iba a cumplir u[na] misión confiada por el alcalde.

DIMISION

El gobernador propietario recibió la vi[si]ta de una Comisión del Ayuntamiento d[e] Portugalete, presidida por el alcalde, pa[ra] ratificar éste su dimisión, por tener q[ue] dedicarse a sus ocupaciones profesiona[les].

LAS CAMPANAS DE LAS IGLESIA[S] DE PORTUGALETE

El señor Amilibia, informado convenie[n]temente de la prohibición del toque d[e] campanas ordenada por el Ayuntamie[nto] de Portugalete, ha ordenado, de conform[i]dad con aquellos ediles, que el volteo [de] campanas se autorice desde las ocho de [la] mañana a las ocho de la noche.

UNA PROTESTA

También había acudido al despacho o[fi]cial de la Alameda de Rekalde una Com[i]sión del Ayuntamiento de Barakaldo [para] protestar de un registro realizado en l[os] locales de la entidad política Acción N[a]cionalista Vasca, de aquel pueblo.

A este respecto el señor Amilibia dijo [a] los periodistas que la medida responde [a] una acción de tipo gubernativo para ir [al] desarme completo, y que los registros [se] realizarán también en los Centros repu[bli]canos, socialistas, nacionalistas, etc. La pr[o]testa, pues, no tiene justificación, toda v[ez] que el trato ha de ser igual para tod[as] las Sociedades políticas.

DESORGANIZACION GENERAL

Terminó diciendo el señor Amilibia q[ue] iba a almorzar en unión del jefe super[ior] de Policía, presidente de la Comisión Ge[s]tora y alcalde de Bilbao, aprovechan[do] esta circunstancia para hablar del aloj[a]miento de las fuerzas de Asalto y de [la] instalación de los servicios del Estado [en] Bilbao, que por fuerza hay que situar [en] locales que reúnan mejores condiciones. L[a] casa destinada a vivienda del gobernad[or] civil está convertida en un aduar, sin [va]jilla ni útiles de aseo, hasta el extre[mo] que mi señora, aterrada por la caren[cia] absoluta de todos aquellos elementos [in]dispensables para una vida de relativa co[]modidad, regresó a Donostia hasta ver [que] esto se soluciona. Y en este mismo or[den] está todo: negociados, Comisaría y dep[en]dencias oficiales del gobernador.

SE RECOMIENDA POR SI SOLO EL ALIMENTO INSUPERABLE
ALAR-ONENA
Olo afautzagiĺientzat eta txitak azteko. Utsik ematen ez duten jatekuak: Aragi aŕain eta azuŕ-irin "Alar Onena".
Especialísimo para gallinas ponedoras y cría de pollitos. Resultados garantizados Harinas de carne, pescado y hueso "Alar Onena".
María J. Esnaola
Miracruz, 21 SAN SEBASTIAN Teléfono 12014
¡ALERTA! EXIGID SIEMPRE LA MARCA "ALAR ONENA"

ARRIETA - BITXIZALEA
Legazpi, 10 - DONOSTIA - Urrutizkiña, 13.777

Jesús Ostolaza
BERGARA
FABRICA DE INSIGNIAS DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO IKURRIÑEN OLEA

El mejor jabón para el lavado de la ropa. Tiene abundante espuma y mucha duración.
"BILORE"
Zoñekoak garbitzeko jaboi-rik onena. Bitxa ugaria dauka ta iraupen aundiagoa.

Olareaga'tar J.
Suduŕ, estaŕi eta belaŕietako sendagilea
CORREO, 50. — TOLOSA.
Uŕutizkiña, 269

Musatadi Osagilla
Bizkaŕ-azuŕ gexuak, tumore otzak, azuŕ ckeŕtasunak elbaŕi (parálisis) egoteko tramankuĺu (aparato) egokija merke eta neuŕiz egin eta iminten dira. Zenbatean eta zelan ezer kendu barik esango yatzube.
Bilbao'n, Correo, 7.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3. DONOSTIA

MARTIKORENA
Begiyetako gaixoen sendagillea
Garibay 13 bis, 2.° - DONOSTIA

El terrible Pérez
No te ocurra más, Clairac,
Ofrecer ni aun por cumplido
Tierras, mujer o un cocido
Delante de Madrigal.
Ofrécele, Lamamié,
A ese gran interruptor
Un reloj despertador
De Arturo Navarro Allué.
Bidebarrieta, 13. (Esquina a Lotería)

Academia de Corte
Si queréis aprender el corte pronto [y] bien, en la Academia de María Lu[isa] de Uriarte. Cursos especiales para mod[is]tas, de siete a diez
SOMBRERERIA, 12. CUARTO.

J. GOIKOETXEA
Médico-DENTISTA
MAYOR, 2. -- DONOSTIA

Hipólito Irigaray
Medicina general. Cáncer y Tumores
Radium y Rayos X
Prim, 32. DONOSTIA. Tl., 13.783

J. M. Sansinenea
Enfermedades de Infancia
Garibay, 5, 2.° Teléfono, 12.463.
DONOSTIA.

Dr. L. Zuriarrain
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.°. T. 12.632. Donostia

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10, segundo. -- Donostia.

Recomendamos a todos los vascos el
:- BAR -: "PERICO"
Restaurant
Esterlines, 12. — Donostia. — T., 15.417.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.°. - Tl. 12.929. - Donostia

Dr. ZUBIA
Especialista en enfermedades de OIDOS, NARIZ y GARGANTA.
Legazpi, 1, 3.° Teléfono, 11.008. Donostia

CASA "TIBURCIO"
RESTAURANT. VIAJEROS. BAR.
Fermín Calbetón, 40. Tlf., 13.130. Donostia

J. I. LABAYEN
ESPECIALISTA
Enfermedades de pulmón
Alameda, 7 - primero
DONOSTIA

Para artículos de niños, corsés y fajas a medida
"MERKIENA"
LEGAZPI, 1. -- DONOSTIA

SUCESORAS DE
CASA SUSPERREGUI

Medias y corsés
MAITIENA
EASO, 1 (ESQUINA MORAZA)
DONOSTIA

ULTRAMARINO[S]
Elicegui Hermanos. — Casa Delbos
LEGAZPI, 4 y 6. — Teléfono, 100-
DONOSTIA

ALMACENES LASAGABASTE[R]
TEJIDOS Y NOVEDADES
DONOSTIA

J. AYESTARAN
ALMACENISTA DE VINOS y COSECHERO DE SIDRAS
Narrica, 1 / Esterlines, 8 Donostia Tel. 11 / Tel. 13

Droguería y Perfumería
MANUEL ALVAREZ MUGI[CA]
Pinturas especiales de carroce[ría]
Miracruz, 18 y 20. Tl., 10.61[8]
Donostia

EBANISTERIA Y CARPINTERI[A] MECANICA
Pedro Iparraguirr[e]
Moraza, 15. Donostia. Tl., 11-

V. GARAIZABAL
Enfermedades del aparato diges[tivo] y nutrición. Rayos X
ZESTONA GIPUZK[OA]

Loza, porcelana y cristal. Espe[cia]lidad en artículos para caf[és] hoteles y restaurants
HIJOS DE A. OCHOTE[CO]
Colón, 69. Teléfono, 174 IRUN

EMAKUMES...
Visiten el salón de señoras
MARY ZAPIAIN
Ultimos adelantos
Easo, 7. -- DONOSTIA -- T. 11

La Villa de Bilba[o]
Muebles, camas aluminio, hier[ro y] latón. Coches niños. Relojes par[ed]
Aldamar, 2. T. 10.755. DONOST[IA]

R. REZABAL
DENTISTA
Fuenterrabía, ... D[o]nostia

Taller ortopédic[o]
A. GOETZE
Clínica San Ignacio. - DONOST[IA]

Doctor. V. Loi[di]
OCULISTA
Avenida, 23, 2.°. -- DONOSTIA

Aurrentzako soñeko ta beste ga[uza] asko. Artille-ariak. Eskularr[uak] Jostekogayak. Galtzerdiak gorant[z]
Pi y Margall, 27 (len Princ[ipe])
12.646 urrutizkiña. — DONOST[IA]